

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Освітня програма	46899 Мова і література (англійська)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

13.12.2021 р.

Справа № 1754/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 01 "Освіта" у складі:

Островська Катерина Олексіївна – головуєчий,

Андрощук Ігор Петрович,

Гавриленко Тетяна Леонідівна,

Демченко Олена Петрівна,

Коваленко Наталія Володимирівна,

Коренева Інна Миколаївна,

Лобода Дмитро Олександрович,

Носаченко Володимир Миколайович,

Огнистий Андрій Володимирович,

Попович Анжеліка Станіславівна,

за участі запрошених осіб:

Шехавцова Світлана Олександрівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	46899
Назва ОП	Мова і література (англійська)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.021 Англійська мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Формулювання мети ОПП («вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми інноваційного та дослідницького характеру») та її особливостей («Орієнтована на формування та розвиток професійної компетентності для здійснення дослідницької та інноваційної діяльності») частково не відповідає вимогам 6 рівня НРК (Постанова Кабінету Міністрів України №1341 від 23.11.2011 р. із унесеними змінами №509 від 12.06.2019 р. і №519 від 25.06.2020 р.). У фокусі ОПП зазначено про «навчальні заклади різних типів та рівнів», однак рекомендуємо звизити це формулювання до закладів загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти). У змісті ОПП не визначено «особливості, які надає Закон України «Про вищу освіту» в контексті академічної автономії» (лист МОН України №1/9-239 від 28.04.2017 р.). Подані в ОПП особливості є традиційними вимогами до освітніх програм (розвиток професійної компетентності, написання курсових робіт, виробнича практика). У розділі «Придатність до навчання» зазначено про можливість працевлаштування здобувачів у закладах загальної середньої освіти (старша школа), у «коледжах, технікумах», що не увідповіднюється із першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. До того ж цей розділ не повною мірою узгоджується з обов'язковими ОК, наявними в ОПП. У змісті ОПП трапляється застаріла термінологія освітньої галузі: середня школа, загальноосвітні навчальні заклади, навчально-виховний процес тощо. На титульному аркуші ОПП не вказано спеціалізацію 014.021 «Англійська мова і література» предметної спеціальності 014.02 «Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови)».

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

До складу робочої групи із розроблення ОПП входять лише викладачі випускової кафедри, хоча залучення внутрішніх (здобувачі вищої освіти) і зовнішніх (випускники, роботодавці, вчителі-практики та ін.) стейкхолдерів засвідчуватиме урахування позицій і потреб заінтересованих сторін на етапі розроблення програми. У системі Національного агентства долучено рецензії та відгуки від академічної спільноти, роботодавців та інших стейкхолдерів (директор Мовного центру, в.о. директора Мистецької школи). Водночас в ОПП у розділі «Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів» лише зазначено назви закладів.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Складником ОПП є структурно-логічна схема, у якій віддзеркалено розподіл ОК за семестрами. Водночас погоджуємося з ЕГ, що в цій схемі не відбито взаємозв'язків між навчальними дисциплінами. У листі МОН України №1/9-239 від 28.04.2017 р. рекомендовано представляти структурно-логічну схему у формі графа (сукупність об'єктів із зв'язками між ними, наочне графічне зображення). Підтримуємо ЕГ щодо нелогічності об'єднання двох навчальних дисциплін в одному ОК 10 «Вступ до мовознавства та історія англійської мови», що викладається у 1 та у 8 семестрах з одним видом підсумкового контролю у формі екзамену у 8 семестрі. Навчальна дисципліна «Вступ до мовознавства» є вступною, її завдання - допомогти здобувачам оволодіти методологічними основами мовознавства та підготувати їх до вивчення інших мовознавчих дисциплін. Навчальну дисципліну «Історія англійської мови» уналежнюємо до спеціальної лінгвістичної підготовки, зокрема до історично-лінгвістичних дисциплін. Не надто логічним видається поєднання навчальних дисциплін в ОК 15 «Вступ до літературознавства та теорія літератури». Навчальна дисципліна «Вступ до літературознавства» є вступною (пропедевтичним курсом) стосовно вивчення літературознавчих ОК, а «Теорія літератури» - завершальний, узагальнювальний курс із літературної освіти. У навчальному плані й ОПП не збігаються коди ОК. ОК 16 «Друга іноземна мова» (11 кред.) не відповідає спеціалізації 014.021 «Англійська мова і література» предметної спеціальності 014.02 «Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови)». ОК 13 «Освітні технології (методика викладання зарубіжної літератури. Методика викладання англійської мови)» вивчається в 3-4 семестрах, однак здобувачі ще не опанували достатнього обсягу ОК предметної підготовки.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Обсяг загальної підготовки складає 18 кред.: ОК 1 «Актуальні питання історії української державності та культури» (5 кред.), ОК 2 «Усна й письмова комунікація та академічна риторика» (5 кред.), ОК 3 «Філософія» (5 кред.), ОК 4 «Логіка та методологія наукового пізнання» (3 кред.). Лінгвістична предметна підготовка – 86 кред., літературна предметна підготовка – 23 кред., педагогічна підготовка – ОК 5 «Педагогіка з основами педагогічної майстерності» (9 кред.), методична підготовка – ОК 13 «Освітні технології (методика викладання зарубіжної літератури. Методика викладання англійської мови)» (6 кред.). З огляду на у відповідності ОПП із предметною областю спеціальності 014 Середня освіта, рекомендуємо ЗВО збільшити обсяг методичної підготовки, а надто, зважаючи на потребу, вивчення двох методик – іноземної мови та зарубіжної літератури. Психологічна підготовка не підкріплена в ОПП жодним освітнім компонентом, що не відповідає вимогам професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Мінекономіки України №2736 від 23.12.2020 р.) і рекомендаціям «Концепції розвитку педагогічної освіти» (наказ МОН України №776 від 16.07.2018 р.). Щодо потреби введення ОК психологічної підготовки ГЕР одностайна з ЕГ. Позитивним вважаємо втілення компетентності «здатність спілкуватися рідною мовою» через ОК «Усна й письмова комунікація та академічна риторика» .

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Анотації вибіркового ОК подано на офіційному сайті в розділі «Публічна інформація» (<https://cutt.ly/ETjWtiQ>).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

В ОПП передбачено виробничу педагогічну практику в обсязі 15 кред. – 3 тижні в 6 семестрі й 7 тижнів у 7 семестрі. Погоджуємося із рекомендаціями ЕГ щодо приведення практичної підготовки у відповідність із рекомендаціями «Концепції розвитку педагогічної освіти» (наказ МОН України №776 від 16.07.2018 р.). Водночас варто звернути увагу на вимогу про безперервну педагогічну практику, починаючи з 1 року навчання у різних закладах освіти і різних класах (курсах). Зокрема, наприклад, навчальну педагогічну / психологічну / фахову тощо. Отож рекомендуємо

розширити практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Підтримуємо ЕГ щодо потреби скоригувати програму педагогічної практики, визначивши чіткі завдання для здобувачів, конкретизувавши бази практик та ін.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Одностайні з думкою ЕГ щодо введення ОК, пов'язаного із психологічною підготовкою здобувачів, та звернення уваги на формування інклюзивної компетентності.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО наявна коротка «Процедура визнання результатів навчання», яка оприлюднена на сайті (<https://cutt.ly/zTjoweP>), яка стосується визнання результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Окремого положення про академічну мобільність у ЗВО не зафіксовано. Право здобувачів на академічну мобільність зафіксовано в Статуті ЗВО (<https://cutt.ly/yTjo6d4>).

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО існує позитивна практика зарахування результатів неформальної освіти як самостійної роботи здобувачів. Підтримуємо ЕГ щодо зазначення в робочих програмах / силабусах ОК чітких критеріїв здійснення такого зарахування.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Погоджуємося з ЕГ щодо наявності у силабусах / робочих програмах певних невідповідностей (співвідношення ОК із ПРН, визначення дисциплін-пререквізитів, відсутність інформації про види підсумкового контролю тощо). Потребують доопрацювання критерії оцінювання.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Робочі програми й силабуси ОК наявні у відкритому доступі на сайті випускової кафедри (<https://cutt.ly/wTjpvuS>). До того ж у ЗВО наявна платформа модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle (<https://cutt.ly/NTjpCzH>).

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Здобувачі вищої освіти виконують 2 курсові роботи: 6 семестр – із зарубіжної літератури або методики її викладання; 7 семестр – з англійської мови або методики її викладання. Рекомендуємо більшою мірою увідповіднити вибір курсових робіт із предметною областю спеціальності 014 Середня освіта і надати можливість здобувачам обов'язкового виконання курсової роботи із методики навчання (вибір: методика навчання зарубіжної літератури / методика навчання англійської мови). Рекомендуємо, щоб здобувачі виконували одну курсову роботу (на вибір) із предметної підготовки (англійська мова / зарубіжна література), а іншу – методичної (методика навчання зарубіжної літератури / методика навчання англійської мови).

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

В ОПП і в навчальному плані не визначено конкретних ОК, які є складниками атестації. Складниками програми є питання з історії англійської мови, теоретичної граматики, фонетики, лексикології, соціолінгвістики, стилістики, методики викладання іноземних мов (без зазначення конкретної мови), зарубіжної літератури. Погоджуємося із ЕГ щодо незрозумілості введення до програми ОК «Соціолінгвістика», якого немає з-поміж обов'язкових в ОПП. У програмі наявні питання «Особливості навчання іноземної мови на старшому ступені: завдання, зміст, засоби», «Проблема навчання граматики на старшому ступені. Складання фрагмента уроку з навчання активної граматики у 10 класі», що не узгоджується з підготовкою здобувачів першого (бакалаврського) рівня. Подеколи трапляється застаріла термінологія освітньої галузі: середня школа, навчально-виховний процес тощо. Критеріїв оцінювання в програмі атестації немає. На сайті випускової кафедри розміщено програму атестації без затверджуваних реквізитів (<https://cutt.ly/iTjsR9u>). Питання психолого-педагогічної підготовки не є складниками програми атестації, однак

відповідно до предметної області спеціальності 014 Середня освіта, визначених в ОПП ПРН, рекомендацій «Концепції розвитку педагогічної освіти» присвоєння кваліфікації здійснюється із урахуванням рівня сформованості компетентностей із психолого-педагогічної, предметної та методичної підготовки.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

На сайті випускової кафедри наявне портфоліо лише окремих науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/kTjfQ1r>).

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у

спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Узгодити формулювання мети та особливостей ОПП із описом кваліфікаційних рівнів Національної рамки кваліфікацій. 2. Рекомендуємо у фокусі ОПП чітко зазначити про підготовку на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти вчителів для закладів загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти). 3. У відповідному розділі «Придатність до навчання» з наявними в ОПП обов'язковими навчальними дисциплінами. 4. Рекомендуємо вказати на титульному аркуші ОПП предметну спеціальність 014.02 «Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови)» і спеціалізацію 014.021 «Англійська мова і література». 5. Рекомендуємо розглянути питання про введення до складу робочої групи із розроблення ОПП внутрішніх (здобувачі вищої освіти) і зовнішніх (випускники, роботодавці, вчителі-практики та ін.) стейкхолдерів. 6. Рекомендуємо в розділі «Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів» зазначити не лише заклад, у якому працює стейкхолдер, а й вказувати його прізвище, імена та по батькові.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Рекомендуємо в ОПП представити структурно-логічну схему у формі графа й відбити у ній взаємозв'язки між навчальними дисциплінами. 2. Рекомендуємо в ОПП урахувати специфіку (щодо змістового наповнення, етапності вивчення, видів підсумкового контролю) окремих складників навчальних дисциплін «Вступ до мовознавства та історія англійської мови» та «Вступ до літературознавства та теорія літератури» й викладати ці ОК як окремі дисципліни. 3. Рекомендуємо увідповіднити навчальний план із ОПП щодо фіксування кодів ОК. 4. Рекомендуємо врахувати принцип логічності й послідовності в опануванні ОК «Освітні технології (методика викладання зарубіжної літератури. Методика викладання англійської мови)», «Логіка та методологія наукового пізнання» тощо. 5. Рекомендуємо збільшити на ОПП обсяг методичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти. 6. Ввести в ОПП обов'язкову навчальну дисципліну, що сприятиме формуванню психологічної компетентності здобувачів вищої освіти. Для набуття здобувачами інклюзивної компетентності рекомендуємо ввести в ОПП окрему навчальну дисципліну або змістовий модуль у наявній ОК. 7. Рекомендуємо доопрацювати програму педагогічної (виробничої) практики. 8. Рекомендуємо увідповіднити зміст ОПП зі спеціалізацією 014.021 «Англійська мова і література» предметної спеціальності 014.02 «Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови)».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Рекомендуємо розробити у ЗВО Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти. 2. Рекомендуємо активізувати діяльність із залучення здобувачів вищої освіти до програм академічної мобільності та урізноманітнити способи їхньої поінформованості. 3. Рекомендуємо в робочих програмах / силабусах ОК визначити чіткі критерії зарахування результатів неформальної освіти як складника самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Рекомендуємо удосконалити силабуси / робочі програми навчальних дисциплін, зокрема щодо визначення компетентностей і ПРН, критеріїв оцінювання, зазначення видів підсумкового контролю, повноти змісту ОК та ін. Повсякчасно оновлювати навчально-методичне забезпечення ОК. 2. Рекомендуємо більшою мірою увідповіднити вибір курсових робіт із предметною областю спеціальності 014 Середня освіта, зокрема через обов'язкове написання курсової роботи з однієї із методик (методика навчання англійської мови / методика навчання зарубіжної літератури). 3. Рекомендуємо оприлюднювати на офіційному сайті ЗВО результати опитувань здобувачів щодо якості викладання на ОПП. 4. Рекомендуємо продовжувати урізноманітнення методів, прийомів, технологій викладання освітніх компонентів ОПП. 5. Рекомендуємо удоступнити на сайті випускової кафедри робочі програми / силабуси вибіркового ОК.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Рекомендуємо вказати в ОПП і в навчальному плані конкретні ОК - складники атестації та увідповіднити їх із обов'язковими ОК, що вивчаються на ОПП. 2. Розміщувати на сайті випускової кафедри робочі програми ОК із затверджуваними реквізитами. 3. Рекомендуємо розглянути питання про визначення технологічних рішень із перевірки курсових робіт на плагіат. 4. Рекомендуємо удосконалити критерії оцінювання, подані в робочих програмах / силабусах ОК, зокрема щодо відображення особливостей ОПП і конкретної дисципліни. 5. Рекомендуємо в моніторингу щодо якості освітньої програми збільшити кількість питань, що стосуються об'єктивності оцінювання, форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання, або пропонувати здобувачам окреме тестування. 6. Узгодити перелік питань із методики викладання англійської мови із вимогами до підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня, зокрема підготовкою їх до роботи в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої освіти). 7. Рекомендуємо ввести до атестації питання психолого-педагогічної підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Для покращення якості викладання за ОПП ширше апробовувати проведення аудиторних занять професіоналами-практиками й експертами галузі. 2. Рекомендуємо продовжувати підвищення рівня публікаційної активності науково-педагогічних працівників за допомогою друкування наукових статей у збірниках, рекомендованих у наукометричних базах, та фахових збірниках категорій А і Б. 3. Рекомендуємо доповнити сайт випускової кафедри портфоліо всіх науково-педагогічних працівників.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Рекомендуємо продовжувати оновлення матеріально-технічної бази ЗВО, розвиток інклюзивної інфраструктури, поповнення інформаційних ресурсів бібліотеки ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Рекомендуємо активніше залучати здобувачів вищої освіти та роботодавців до розроблення, моніторингу й періодичного перегляду ОПП. 2. Рекомендуємо оприлюднювати на сайті ЗВО проведені моніторинги ОПП з різних питань (виявлення конфліктних ситуацій, якість викладання на ОПП та ін.). 3. Рекомендуємо ЗВО розробити чіткі процедури координування роботи із «зовнішніми» стейкхолдерами.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Розміщувати на сайті ЗВО / факультету/ випускової кафедри проекти ОПП, узагальнені таблиці пропозицій стейкхолдерів і звіти про результати обговорення освітніх програм тощо. 2. Рекомендовано розміщувати силабуси / робочі програми навчальних дисциплін вільного вибору на сайті кафедри.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ОСТРОВСЬКА КАТЕРИНА ОЛЕКСІЇВНА